

Rehualan alkutuotannon toimijoiden valvonta – sisältää täydentävien ehtojen valvontaa

Käyttöönotto 6.4.2020

Sisällys	sivu
1. Yleistä	3
Ketä valvotaan	3
Mitä valvotaan	5
Kaikki tilat	5
Eläintilat	5
Materiaalit valvontaan ja valvonnan suoritus	6
Valvonta tiloilla, jotka ovat lopettaneet tuotannon tai eivät hae maataloustukia	7
Eläintilan valvonta tuotantokatkoksen aikana	7
2. Rehualan alkutuotannon toimijan valvonta -lomake ja sen täyttäminen <u>eläintilalla</u>	8
Tilavalvontalomakkeen sisältö	8
Tilan perustiedot ja taustakysymykset 1.-6.	8
Valvottavat asiat 7.1.-7.6.	9
Valvottavat asiat 8.-10.	10
Lisätiedot	11
Rehunäyte otettu (näytteenottoon liittyvät tiedot)	11
Toimenpiteet	11
Allekirjoitukset	11
Ruokaviraston merkintöjä	11
3. Rehunäyte ja näytteenottopöytäkirja <u>eläintilalla</u>	11
Suojavaatetus ja turvallisuus	11
Näytteenottovälineet ja näytteen näytteenottaminen	12
Näytteenottopöytäkirjan täyttäminen	14
Näytteen analysointi ja tulos	14
4. Täydentävien ehtojen valvonta	15
Tarkistuslista sisältää	15
Vaatusryhmä 1. Rehusäädösten noudattaminen <u>eläintilalla</u> (TSE-asetus (EY) N:0999/2001)	15
Vaatusryhmä 2. Rehu- ja elintarvikelainsäädösten noudattaminen (yleinen elintarvikeasetus (EY) N:0 178/2002)	16
Tarkastuksen loppuksi	19
Laiminlyönnin arviointi	20
Esimerkkejä täydentävien ehtojen rehuvalvonnassa todettujen laiminlyöntien arvioinnista	20

Käyttöönotto 6.4.2020

Rehualan alkutuotannon toimijoiden valvonta – sisältää täydentävien ehtojen valvontaa

"Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa on sekä viittauksia lainsäädäntöön että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa."

1. YLEISTÄ

Tämä ohje koskee rehualan alkutuotannon toimijoiden rehulainsäädännön ja rehuja koskevan eläintautilainsäädännön mukaista valvontaa. Ohje on tarkoitettu Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskusten) tarkastajille.

Rehuvalvonta on osa maataloustukiin liittyvää täydentävien ehtojen valvontaa, ja siksi tämä ohje sisältää täydentävien ehtojen hoitovaatimuksen 4 rehuhygieniavalvonnan sekä kasvinviljely- että eläintuotantotiloilla ja hoitovaatimuksen 9 (TSE-asetus, TSE=Tarttuva Spongiforminen Enkefalopatia, aivorappeumasairaus) rehuvalvonnan eläintuotantotiloilla.

Eläintuotantotilojen valvonnassa käytetään tätä ohjetta kokonaisuudessaan. Kasvinviljelytilojen peltovalvonnan yhteydessä tehtävää rehuvalvontaa koskevat pääosin ohjeen kappaleet 1. Yleistä ja 4. Täydentävien ehtojen valvonta. Lisäksi alleviivauksilla on merkitty eläin- ja kasvitilat niissä kohdin, kun ohje koskee erityisesti niiden valvontaa.

Ketä valvotaan

Valvonta koskee niitä tiloja, jotka viljelevät kasveja rehuksi (esim. viljaa, kuivaheinää, säilörehua, laidunnurmea, palko- tai öljykasveja), ruokkivat tuotantoeläimiä tai tekevät tilarehuseoksia. Asia selviää rehukirjanpidosta, viljelymuistiinpanoista, rehun osto-/myyntitositteista tai viljelijältä kysymällä. Jos viljelijä ei vielä tiedä tarkastuksen ajankohtana, menevätkö viljellyt kasvit elintarvikkeeksi vai rehuksi, valvo kasvit sekä elintarvikkeina että rehuina. Tuotantoeläimiksi katsotaan eläimet, joita tila kasvattaa esim. lihan, maidon, munien, villan, turkisten tai jälkeläisten tuottamiseksi. Valvonta ei koske tilalla harrastuksena pidettävien yksittäisten tuotantoeläinlajeihin kuuluvien eläinten eikä lemmikkieläinten rehuja.

Ruokavirasto tekee erilliset valvontaotannot eläintuotantotiloista (jatkossa eläintila) ja kasvinviljelytiloista (jatkossa kasvitila). Otannassa oleville eläintiloille tehdään rehuvalvonnan lisäksi myös muuta täydentävien ehtojen valvontaa (Aluehallintovirasto AVI). ELY-keskuksen tarkastaja ei saa pääsääntöisesti ilmoittaa ennakoon tilalle tulevasta AVI:n valvonnasta. Kasvitilat, joille tehdään rehuvalvonta, kuuluvat myös peltovalvontaotantaan. Rehuvalvontaan valitaan vähintään 1% eläin- ja kasvitiloista, jotka ovat hakeneet EU:n suoria tai osarahoitteisia tukia. Lisäksi hoitovaatimuksen 9 rehuvalvonta tehdään 1 %:lla tukea hakeneista eläintiloista.

Kasvitilojen rehuvalvonnan otannoista saattaa valvottavaksi tulla eläintiloja silloin, kun tilalla on vastoin ennakkotietoja kasvintuotannon lisäksi eläintuotantoa. Tällöin Ruokavirasto

Käyttöönotto 6.4.2020

harkitsee valvonnan laajentamisesta. Valvonnan laajentaminen täydentäviin ehtoihin on mahdollista, kun

- tila saa EU:n suoraa tai osarahoitteista tukea
- eläimet ovat tilan hallinnassa
- eläimet ovat maataloustuotannossa eli eläimet eivät ole tilalla vain harrastuksena tai seuraeläiminä, elintarvikkeiden tuottamiseksi tilan omaan käyttöön tai kilpa-/urheilukäytössä.

Tarkastajan, joka on saanut tiedon kasvitilalla olevista tuotantoeläimistä, tulee ilmoittaa tilasta Ruokavirastoon osoitteeseen te-kasvintuotantotilat@ruokavirasto.fi, jotta Ruokavirasto voi tehdä päätöksen rehunäytteen otosta ja eläinvalkuaisen rehukäytön valvonnasta. Jos valvonta laajennetaan, niin peltovalvontaa tekevän tarkastajan tulee sopia valvonnasta oman ELY-keskuksen tarkastajan kanssa, jolla on osaaminen ja välineet rehunäytteenottoon. Kyseisen tilan täydentävien ehtojen rehuvalvonnan tulokset tallennetaan Tukisovellukseen samalle otanta-ajonumerolle, kuin millä tila alun perin oli, ja hoitovaatimuksen 9 TSE-asetusta koskevat kysymykset (vaatimusryhmä 6) lisätään peltovalvonnan tarkistuslistalle.

Tarkastajat valvovat TSE-asetuksen mukaisesti Ruokaviraston pyynnöstä myös niitä eläintiloja, jotka tarvitsevat eläinvalkuaisen rehukäyttöä varten erillistä rekisteröintiä tai hyväksyntää. Tiettyjen aivorappeumasairauksien (mm. BSE- eli ns. hullunlehmäntauti) ehkäisemiseksi eläinperäisen valkuaisen käyttö elintarviketuotantoeläinten (elintarvikeketjuun menevät eläimet) ruokinnassa on kielletty joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta.

- Ruokavirasto rekisteröi
 - kalajauhoa tai muuta eläinvalkuaista sisältävää täydennysrehua tilaseoksissa käyttävät erikoistuneet sika- ja siipikarjatilat.
 - kalajauhoa sisältävää kaupallista juottorehua märehittäjiin kuuluvien vieroittamattomien tuotantoeläinten ruokinnassa käyttävät tilat.
 - vesiviljelytilat, jotka käyttävät muista kuin märehittäjistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista, kalajauhoa lukuun ottamatta, sisältävää täydennysrehua tilaseoksissa.
- Hyväksyntää edellytetään tiloilta,
 - joilla on sekä märehittäjiä että sikoja, siipikarjaa tai vesiviljelyeläimiä ja jotka käyttävät muiden kuin märehittäjien tilaseoksessa kalajauhoa, muista kuin märehittäjistä saatua verituotteita, eläinperäistä di- tai trikalsiumfosfaattia tai niitä sisältäviä täydennysrehuja.
 - joilla on sekä vesiviljelyeläimiä että muita elintarviketuotantoeläimiä ja jotka käyttävät vesiviljelyeläinten tilaseoksen teossa muista kuin märehittäjistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista (sika- tai siipikarjajauho, verijauho tai hyönteisjauho) sisältävää rehua.
 - jotka käyttävät sikojen ja siipikarjan tilaseoksessa kalajauhoa sisältävää rehua, jonka raakavalkuaispitoisuus on yli 50 % eli käytännössä puhdasta kalajauhoa.
 - jotka käyttävät sikojen ja siipikarjan tilaseoksessa muista kuin märehittäjistä saatua verituotteita, joiden raakavalkuaispitoisuus on yli 50 %.
 - jotka käyttävät sikojen ja siipikarjan tilaseoksissa di- ja trikalsiumfosfaattia sisältäviä rehuja, jotka sisältävät yli 10 % fosforia.
 - jotka käyttävät vesiviljelyeläinten tilaseoksissa rehuja, joiden raakavalkuaispitoisuus on yli 50 % ja joissa on muista kuin märehittäjistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista kalajauhoa lukuun ottamatta eli jos tila käyttää tilaseoksissa muista kuin märehittäjistä saatua puhdasta "liha/luujauhoa" tai verijauhoa tai hyönteisistä saatua jauhoa.

Käyttöönotto 6.4.2020

Jos tila myy kalajauhoa, muista kuin märehitijöistä saatuja verituotteita tai käsiteltyä eläinvalkuaista tai eläinperäistä di- tai trikalsiumfosfaattia sisältäviä rehuseoksia, ei kyseessä ole alkutuotannon toiminta. Tällaiset tilat kuuluvat Ruokaviraston valvontaan.

ELY-tarkastajat valvovat Ruokaviraston pyynnöstä myös pelkkiä vesiviljelyeläintiloja (käytännössä kalankasvatuslaitokset), mutta niille ei tehdä täydentävien ehtojen valvontaa.

Mitä valvotaan

Kaikki tilat

Tarkasta kaikilla tiloilla kirjanpito tilalle ostetun/vastikkeetta saadun, tilalta myydyn/luovutetun, tilalla tuotetun ja käytetyn rehun sekä rehurvallisuuden kannalta merkittävien näytteiden analyysitulosten osalta. Tarkasta myös, että rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta ja kasvinsuojeluaineiden ja biosidien käytöstä on kirjanpito. Valvo lisäksi, että jätteet, vaaralliset aineet, kasvinsuojeluaineet, biosidit, siemenet, lannoitteet ja lääkerohut varastoidaan ja käsitellään asianmukaisesti eläinten rehuista ja pitopaikoista erillään. Nämä vaatimukset tulevat yleisestä elintarvikeasetuksesta (EY) N:o 178/2002, Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) asetuksesta rehualan toiminnanharjoittamisesta 548/2012 ja rehuhygieniasetuksesta (EY) N:o 183/2005.

Eläintilat

Ota eläintiloilla rehunäyte TSE-asetuksen (EY) N:o 999/2001 mukaisen ruokinnassa kielletyn eläinvalkuaisten tutkimista varten. Tarkasta tilalla rehukirjanpidosta ja -varastoista, ettei eläinten ruokinnassa käytetä kiellettyä eläinvalkuaista ja että märehitijöiden ruokintaan tarkoitettuja rehuja jaetaan, valmistetaan, kuljetetaan ja säilytetään erillään muiden eläinlajien eläinvalkuaista sisältävistä rehuista. Lisäksi tarkasta, että eri eläinlajeille käytetään omia ruokinta-astioita ja -välineitä ja välineet on merkitty asianmukaisesti, kun tilalla on käytössä eläinvalkuaista sisältävää rehua. Ruokaviraston kanssa erikseen sovittavat TSE-asetuksen mukaiset tarkastukset eläinvalkuaisten käytön hyväksyntää varten eivät kuulu täydentäviin ehtoihin. Jos kuitenkin hyväksyntätarkastuksen yhteydessä huomaat laiminlyöntejä, laajenna tarkastus koskemaan myös täydentäviä ehtoja.

Tarkasta eläintilalla lisäksi, onko tila rekisteröitynyt rehualan alkutuotannon toimijaksi rehualan toiminnanharjoittamisesta annetun Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) asetuksen 548/2012 mukaisesti ja onko tilalla muuta rekisteröintiä tai hyväksyntää vaativaa rehualan toimintaa. Tarkasta myös, onko tilalla käytössä elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa sellaista maitoa tai maitopohjaisia sivutuotteita, joiden käyttäminen edellyttää rekisteröintiä Ruokavirastoon tartuntatautien ehkäisemiseksi. Maidon ja maitopohjaisten tuotteiden käytöstä elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa säädetään laissa eläimistä saatavista sivutuotteista 517/2015, komission asetuksessa (EU) N:o 142/2011 ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa eläimistä saatavista sivutuotteista 783/2015.

Asetus rehualan toiminnanharjoittamisesta edellyttää tiloja pitämään kirjaa rehuvarastojen tunnisteista. Tarkasta asia eläintilan valvontakäynnillä rehukirjanpidon ja rehujen säilytyksen tarkastuksen yhteydessä. Tarkasta tilalla myös, että orgaaniset lannoitteet ja maanparannusaineet varastoidaan erillään rehuista sellaisissa varastoissa, joihin

Käyttöönotto 6.4.2020

tuotantoeläimillä ei ole pääsyä lannoitevalmisteista annetun MMM:n asetuksen 24/11 ja sivutuoteasetuksen toimeenpanoasetuksen (EU) N:o 142/2011 mukaisesti. Tarkasta samalla, onko rehuvarastoalueella havaittavissa tuhoeläimiä tai niiden jälkiä ja onko tuhoeläintorjuntaa tehty. Rehuhygieniasetus (EY) N:o 183/2005 edellyttää viljelijältä rehujen suojaamista saastumiselta ja tarvittaessa tuhoeläintorjuntaa.

Lainsäädäntö edellyttää koko rehuketjulta rekisteröitymistä rehualan toimijoiksi rehujen jäljitettävyyden varmistamiseksi. Täydentävien ehtojen laiminlyöntiä ei aiheudu, jos tila ei ole rekisteröitynyt, mutta rekisteröityminen tulee tehdä viipymättä Ruokavirastoon lomakkeella F. F-lomakkeita voi pitää varalta tarkastuksilla mukana tiloille annettavaksi.

(<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/rehut-viljelijat-ja-kotielaintuottajat/rekisteroityminen-rehualan-alkutuotannon-toimijaksi/>)

Poikkeuksena edellisestä, rekisteröitymisvaatimusta ei ole

- pieniä määriä rehua (alle 3 ha:n alalta vuosittain) tuottavalla ja suoraan paikalliselle maatilalle tai vastaavalle toimijalle siellä käytettäväksi toimittavalla maatilalla eikä
- elintarviketuotantoeläimiä pelkästään harrastuksena tilan omaan käyttöön kasvattavalla maatilalla.

Materiaalit valvontaan ja valvonnan suoritus

Käytä eläintilojen valvonnassa Ruokaviraston 'Rehualan alkutuotannon toimijan valvonta' -lomaketta ("tilavalvontalomake"). Lomake sisältää edellä mainittujen rehulainsäädännön vaatimusten valvonnan. Lisäksi käytetään täydentävien ehtojen tarkistuslistaa 'Eläintilojen rehut ja kasveista saatavat elintarvikkeet', joka on tulostettavissa Tukisovelluksesta.

Rehuvalvontaotannalla olevien kasvitilojen valvonta tehdään peltovalvonnan yhteydessä. Kasvitilojen valvonnassa 'Rehujen ja kasveista saatavien elintarvikkeiden täydentävät ehdot' kysymykset tulostuvat peltovalvonnan tarkistuslistalle. Tarkistuslista tulostetaan tukisovelluksesta ellei peltovalvontaa tehdä mobiilisti.

Pikantti-ekstranetin Maataloustuet/Täydentävät ehdot –asiakokonaisuudesta löytyvät:

- Tämä valvontaohje (REHU12738/1)
- Rehualan alkutuotannon toimijan valvonta –lomake (tilavalvontalomake, eläintila)
- Elintarvikkeiden tuotantoa koskeva täydentävien ehtojen valvonta – Kasvintuotantotilat ohje, jossa on ohjeistus elintarvikehygieniavaatimusten valvontaan
- Yleistä täydentävien ehtojen valvonnasta ja laiminlyöntien arvioinnista 2020 -ohje
- Ohje ELY-valvojille täydentävien ehtojen eläintilojen rehu- ja elintarvikehygieniavalvontojen käsittelyyn uudessa Tukisovelluksessa
- Rehujen alkutuotannon valvonta 2020 –tiedote viljelijälle
- F-lomake rehualan alkutuotannon toimijaksi rekisteröitymistä varten

Käy kaikilla täydentävien ehtojen otantojen perusteella rehuvalvontaan valituilla tiloilla ja tarkasta tarkistuslistoilla olevat asiat.

Käyttöönotto 6.4.2020

Tee rehuvalvonta eläintilalla mahdollisuuksien mukaan samanaikaisesti elintarvike- ja eläinten hyvinvointivalvonnan (AVIn läänineläinlääkäri) kanssa. Valvonnat tulee tehdä pääsääntöisesti ennalta ilmoittamatta. Jos ilmoitat tarkastuksesta tilalle, tulee se tehdä aikaisintaan 48 tuntia ennen tarkastuskäyntiä. Ennalta ilmoittaminen ei kuitenkaan saa vaarantaa tarkastuksen toteutumista.

Ota kaikilta eläintiloilta rehunäyte. Täytä näytteenottopöytäkirja ja toimita postitse alkuperäinen tilavalvontalomake, kaikki rehunäytteet ja näytteenottopöytäkirja Ruokavirastoon Viikkiin (ohjeistus näytteenotosta, katso kappale 3.).

Valvonta tiloilla, jotka ovat lopettaneet tuotannon tai eivät hae maataloustukia

Tallenna sekä eläin- että kasvitilan osalta Tukisovelluksessa olevalle 'Maatilan valvontatapahtumat' - välilehdelle 'Tilalla ei valvottavaa'. Jos otantaan tulee paljon tiloja, joita ei valvota, voi Ruokavirasto myöhemmin samana vuonna täydentää valvontavelvoitetta ottamalla lisää tiloja valvontaan. Jos tila on lopettanut eläintenpidon, mutta rehujen tuotanto jatkuu, tee valvonta soveltuvien osien.

Eläintilan valvonta tuotantokatkoksen aikana

Jos saat tiedon ennen valvontakäyntiä, että tilalla on eläinten pidossa tuotantokatkos, voit siirtää valvonnan suorittamisen myöhempään ajankohtaan. Jos tilalle on tulossa eläimiä lähikuukausien aikana, voit odottaa siihen asti. Jos tuotantokatkos kestää kauemmin tai katkon pituus ei ole tiedossa, käy tekemässä valvonta sen hetkisillä edellytyksillä. Jos olet jo kerran käynyt tilalla, ei sinne tarvitse mennä uudelleen.

Käyttöönotto 6.4.2020

2. REHUALAN ALKUTUOTANNON TOIMIJAN VALVONTA -LOMAKE (TILAVALVONTALOMAKE) ja SEN TÄYTTÄMINEN ELÄINTILALLA

Täytä tämä lomake aina eläintilan rehuvalvonnassa. Lomaketta käytetään lisäksi soveltuvin osin rehukasvinviljelyä harjoittavilla tiloilla, jos tilalla on elintarviketuotantoeläimiä, sekä vesiviljelyeläimiä elintarvikkeeksi kasvattavilla tiloilla.

Selvitä viljelijälle tarkastuksen ja tilavalvontalomakkeen sisältö sekä tekemäsi havainnot. Kerro lisäksi menettely rehunäytteen tuloksen toimittamisesta viljelijälle ja vaikutus täydentävien ehtojen vaatimuksen 6.1 lopputulokseen.

Tilavalvontalomakkeen sisältö

Tilan perustiedot

Kirjaa tilavalvontalomakkeeseen tilan perustiedot, ELY-keskus ja tarkastaja.

1. Mitä tuotantoeläinlajeja tilalla on?

Kirjaa tilalla olevat tuotantoeläinlajit laittamalla rasti kyseiseen ruutuun tai kirjoittamalla 'muut'-kohtaan.

2. Tila on rekisteröitynyt rehualan alkutuotannon toimijaksi

Tarkasta Ruokaviraston kotisivuilla olevasta luettelosta rehualan alkutuotannon toimijoista, onko tila rekisteröitynyt alkutuotannon toimijaksi ja mihin toimintoihin <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/rehut-viljelijat-ja-kotielaintuottajat/rekisteroityneet-rehualan-alkutuotannon-toimijat/>. Rekisteröityminen on toiminnan edellytys ja sitä edellytetään rehujen jäljitettävyyden varmistamiseksi. Rekisteröitymisvaatimusta ei ole

- pieniä määriä rehua (alle 3 ha:n alalta vuosittain) tuottavalla ja suoraan paikalliselle maatilalle tai vastaaville toimijoille siellä käytettäväksi toimittavalla maatilalla,
- muita kuin elintarviketuotantoeläimiä kasvattavalla tilalla eikä
- elintarviketuotantoeläimiä harrastuksena tilan omaan käyttöön kasvattavalla maatilalla.

Jos tilaa ei löydy luettelosta, kysy Ruokavirastosta, onko ilmoitus rekisteröintiä varten jätetty (F-lomake Ruokaviraston kotisivuilla). Jos ilmoitusta ei ole jätetty, tilan tulee tehdä se viipymättä.

3. Tila on rekisteröitynyt rehujen valmistajaksi lisäaineita/esiseoksia käyttäen tilan omaan käyttöön

Tarkasta edellä kohdassa 2. mainitusta luettelosta, onko tila rekisteröitynyt rehujen valmistajaksi (toiminto V). Rehujen valmistamisella tarkoitetaan rehuseosten valmistusta tilan omaan käyttöön lisäaineita tai esiseoksia, kuten puhtaita vitamiineja, hivenaineita, säilöntäaineita, ureaa, kokkidiostaatteja tai niiden seoksia, käyttäen. Rehun lisäaineita sisältävän täydennys- ja täysrehun tai säilörehun säilöntäaineiden käyttö ei edellytä rekisteröintiä rehun valmistajaksi.

4. Onko tilalla jotain muuta rehualan toimintaa?

Kirjaa tähän, jos tilalla on muuta kuin rehualan alkutuotannon toimintaa, esim. rehuseosten, rypsiöljyn tai -puristeen valmistusta myyntiin tai rehujen kuljetus- tai varastointipalveluja.

Käyttöönotto 6.4.2020

Ruokavirasto tarkastaa kirjauksen perusteella tilanteen rehualan toimijarekisteristä ja lähettää tarvittaessa tilalle lomakkeen rekisteröintiä varten.

5. Käyttääkö tila eläinten ruokinnassa seuraavia eläinvalkuaisia?

Vastaa kysymykseen kyllä tai ei sen mukaan, käyttääkö tila ruokinnassa jotain lomakkeessa mainituista valkuaisrehuista. Jos tilalla käytetään ruokinnassa eläinvalkuaista, niin rastita tilavalvontalomakkeeseen mitä ja miten sitä käytetään. Osa lomakkeessa luetelluista eläinvalkuaisista ei ole sallittu elintarviketuotantoeläimille ja osan käyttö edellyttää rekisteröintiä tai hyväksyntää (katso kappale 4. ja vaatimus 6.2 Rehujen merkintöjen, valmistuksen, säilytyksen ja jakelun perusteella kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua). Ruokavirasto tarkastaa tilavalvontalomakkeen pohjalta, onko tila rekisteröitynyt tai hyväksytty. Tarvittaessa Ruokavirasto lähettää tilalle lomakkeen rekisteröintiä tai hyväksyntää varten.

6. Käyttääkö tila elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa maitoa tai maitopohjaisia sivutuotteita, joiden käyttäminen edellyttää rekisteröintiä Ruokavirastoon (ei koske tilalla tuotettujen maitotuotteiden käyttöä tilan omien eläinten ruokinnassa eikä ternimaidon käyttöä märehitijöille)

Maitopohjaisia tuotteita ovat esim. raakamaito, maitojauhe, hera, heratiiviste, herajauhe, maito- ja piimähuuhteet, kaupoista palautetut maidot, piimät, viilit, jogurtit, jäätelöt ja juustot. Maidon ja maitopohjaisten sivutuotteiden käytön rajoitukset liittyvät tartuntatautien ehkäisemiseen. Tilavalvontalomakkeessa on lueteltu vain ne maito- ja maitopohjaiset tuotteet, joiden käyttäminen elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa edellyttää rekisteröintiä Ruokavirastoon. Kysy viljelijältä, onko tilalla käytössä kyseisiä tuotteita ja rastita, mitä tuotteita tila käyttää. Mikäli asia ei selviä kysymällä, tarkasta asia rehukirjanpidon, etikettien ja/tai kaupallisten asiakirjojen (esim. rahtikirjojen) avulla. Mikäli asiakirjoissa on maininta käsittelymenetelmä b tai käsittelemätön, edellyttää tuotteiden käyttäminen tilalta rekisteröintiä. Kirjaa tuotteet toimittava maitoalan laitos/jakelija/rehuseosten valmistaja tai välittäjä kohtaan kyseisten maitotuotteiden valmistaja/toimittaja. Ruokavirasto tarkastaa tietojen pohjalta, onko tila rekisteröitynyt ja lähettää tarvittaessa tilalle lomakkeen rekisteröintiä varten.

7. Valvottavat asiat:

Tilavalvontalomakkeen kysymykset 7.1 - 7.6 ovat sisällöltään samat kuin täydentävien ehtojen 'Eläintilojen rehut ja kasveista saatavat elintarvikkeet' -tarkistuslistalla (kysymysten numerointi ei ole täysin sama). Vastaa sekä tilavalvontalomakkeen että täydentävien ehtojen tarkistuslistan kysymyksiin.

Rastita kunkin valvottavan asian kohdalle joko 'Kunnossa', 'Laiminlyönti' tai 'Ei koske tilaa'.

Käytä vaihtoehtoa 'Ei koske tilaa', kun kyseinen valvottava asia ei koske tilaa, esim. tilalla ei käytetä kasvinsuojeluaineita tai biosideja eikä niiden käytöstä siksi pidetä kirjanpitoa.

7.1 Rehujen merkintöjen, valmistuksen, säilytyksen ja jakelun perusteella kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua

(katso kuvaus tämän ohjeen 4. kappaleen täydentävien ehtojen vaatimuksesta 6.2)

Käyttöönotto 6.4.2020

7.2 Tilalle hankituista, tilalta luovutetuista, tilalla tuotetuista ja käytetyistä (eläinryhmä ja varoajallisen rehun käytön lopettamisaika) rehuista sekä rehujen turvallisuuden kannalta merkittävien näytteiden tuloksista on kirjanpito

(katso kuvaus tämän ohjeen 4. kappaleen täydentävien ehtojen vaatimuksesta 7.1)

7.3 Rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta

(katso kuvaus tämän ohjeen 4. kappaleen täydentävien ehtojen vaatimuksesta 7.2)

7.4 Kasvinsuojeluaineiden käytöstä rehuksi viljeltäville kasveille on kirjanpito

(katso kuvaus tämän ohjeen 4. kappaleen täydentävien ehtojen vaatimuksesta 7.3)

7.5 Rehujen turvallisuutta varmistavien biosidien käytöstä on kirjanpito

(katso kuvaus tämän ohjeen 4. kappaleen täydentävien ehtojen vaatimuksesta 7.4)

7.6 Jätteet, vaaralliset aineet, kemikaalit, siemenet ja lääkerehut on varastoitu ja käsitelty asianmukaisesti rehuista ja eläinten pitopaikoista erillään

(katso kuvaus tämän ohjeen 4. kappaleen täydentävien ehtojen vaatimuksesta 7.5)

8. Rehuvarastojen tunnisteet on merkitty rehukirjanpitoon.

Asetuksessa rehualan toiminnanharjoittamisesta edellytetään, että tilalla pidetään kirjaa siitä, mihin rehuvarastoon mitään rehua on toimitettu rehujen sekaantumisen välttämiseksi. Kirjanpidon tarkoituksena on osaltaan toteuttaa mahdollinen rehujen tarkka takaisin veto poikkeamatilanteessa. Varaston tunniste (esim. laakasiilo 1) tulee kunkin rehuerän osalta näkyä kirjanpidossa, rahtikirjassa, kuitissa tai lohkokortissa. Tunnisteen muoto on vapaa, kunhan rehujen säilytyspaikat ovat yksilöitävissä ja erotettavissa toisistaan. Mikäli rehuvarasto on erotettavissa sijaintinsa puolesta muista rehuvarastoista, sen numerointia tai muuta merkintää ei tarvita ja paikka riittää rehukirjanpidossa rehuvaraston tunnisteeksi. Varaston tunnisteiden puuttumisesta rehukirjanpidossa ei aiheudu laiminlyöntiä täydentävien ehtojen valvonnassa. Huomauta asiasta suullisesti viljelijälle ja kirjaa asia lisätiedot kohtaan. Asia ei koske tilaa, jolla ei varastoida rehuja tai jolla on vain muita kuin elintarviketuotantoeläimiä.

9. Orgaaniset lannoitteet ja maanparannusaineet on varastoitu erillään rehuista ja eläinten pitopaikoista

Rehut on varastoitava erillään orgaanisista lannoitteista (esim. lihaluujauho) ja maanparannusaineista (esim. komposti) rehujen turvallisuuden varmistamiseksi. Tuotantoeläimillä ei saa olla pääsyä varastotilaan, jossa varastoidaan orgaanista lannoitetta tai maanparannusainetta. Asia on kunnossa, mikäli rehut on säilytetty tilalla erillään orgaanisista lannoitteista ja maanparannusaineista eikä eläimillä ole pääsyä syömään orgaanisia lannoitteita tai maanparannusaineita. Asia ei koske tilaa, jolla ei ole orgaanisia lannoitteita ja maanparannusaineita tai rehuja.

Jos havaitset laiminlyönnin, kirjoita sen kuvaus tilavalvontalomakkeen lisätiedot -kohtaan. Rehun saastuminen kielletyllä eläinvalkuaisella, kuten lihaluujauholla, tai eläinten pääsy syömään kiellettyä eläinvalkuaista aiheuttaa maataloustukia hakeneella tilalla laiminlyönnin myös täydentävien ehtojen vaatimukseen 6.2: Rehujen merkintöjen, valmistuksen, säilytyksen ja jakelun perusteella kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua.

Käyttöönotto 6.4.2020

10. Tarkastuksessa rehuvarastoalueella havaitut tuhoeläimet ja niiden jäljet

Rehuhygieniasetuksen mukaan rehut on suojattava saastumiselta ja viljelijän on tarvittaessa käytettävä asianmukaista tuhoeläintorjuntaa. Rehut on suojattava tuhoeläimiltä mm. salmonellariskin takia. Mikäli havaitset tarkastuksessa rehujen varastoalueilla lintuja, höyheniä, jyrsijöitä, ulosteita, rikki nokittuja/jyrsittyjä säkkejä tai muita jälkiä, kirjaa havainnot lomakkeen tähän kohtaan. Kirjaa myös rehuvarastoalueella mahdollisesti käytettävä tuhoeläintorjunta (esim. myrkyt, loukut, kissat, koirat). Mikäli biosideja käytetään tuhoeläintorjunnassa rehuvarastoalueella, liittyy tämä tarkastettavaan kohtaan 'rehujen turvallisuutta varmistavien biosidien käytöstä on kirjanpito'. Tuhoeläinhavainnoista ja -torjunnan puuttumisesta ei aiheudu laiminlyöntiä täydentävien ehtojen valvonnassa, mutta kirjaa antamasi neuvot lomakkeelle tai kehota suullisesti viljelijää kiinnittämään huomiota rehujen suojaamiseen tuhoeläimiltä, esim. varaston ovien/ikkunoiden suljettuna pitäminen, varaston tiiviys (ovet, reiät) ja jyrsijätorjunta. Lisätietoja jyrsijätorjunnasta ja jyrsijämyrkyjen käytöstä rehu- ja elintarviketuotannossa saa Tukesin ja Ruokaviraston ohjeesta

<https://tukes.fi/documents/5470659/6372697/Jyrsij%C3%A4torjunta+ja+jyrsij%C3%A4myrkyjen+k%C3%A4ytt%C3%B6+rehu-+ja+elintarviketoiminnassa/72a7b946-baf8-4739-bf6a-942269af1b01>

Lisätiedot: Esim. selvitys tilalla todetuista laiminlyönneistä/muista puutteista tai muusta kuin alkutuotannon rehualan toiminnasta.

Kirjaa tähän kuvaus laiminlyönneistä. Lisäksi lisätietokohtaan voit kirjata muita valvonnassa esille tulleita asioita tai suullisia huomautuksia, esim. rehuhygieniasta.

Rehunäyte otettu (näytteenottoon liittyvät tiedot)

Kirjaa tähän, mitä ja kuinka monta rehunäytettä on otettu (lähtökohtaisesti yksi näyte/tila), mille eläimelle rehu on tarkoitettu ja onko rehu siilo- vai säkkitavaraa.

Toimenpiteet

Rastita oikea vaihtoehto ja täydennä tarvittavat asiat.

Allekirjoitukset

Viljelijä ja tarkastaja allekirjoittavat tilavalvontalomakkeen.

Ruokaviraston merkintöjä

Merkinnät tekee Ruokaviraston ylitarkastaja rehunäytteen analyysituloksen valmistuttua. Rehunäyte liittyy täydentävien ehtojen vaatimukseen 6.1.

3. REHUNÄYTE JA NÄYTTEENOTTOPÖYTÄKIRJA ELÄINTILALLA

Rehulain 86/2008 mukaan ELY-tarkastajalla on oikeus ottaa rehuista valvontaa varten maksutta tarpeellisia näytteitä. Vain Ruokaviraston tai ELY-keskuksen rehuvalvonnan perehdyttämät tarkastajat voivat ottaa viranomaisvalvonnan rehunäytteitä. Näytteenottomenetelmät perustuvat komission asetukseen (EU) N:o 691/2013. Näytteisiin liittyviä määritelmiä löytyy ohjeesta 12708 (Näytteenotto rehuista). Näytteenottotarvikkeet tilataan Pikantista näytteenottotarvikkeiden tilauslomakkeella. Seuraavassa tekstissä kuvataan rehunäytteenotto maataloilta.

Käyttöönotto 6.4.2020

Suojavaatetus ja turvallisuus

Näytteenotossa huomioidaan hygienenisyys, näytteenottotilan puhtaus ja kulkureittien valinta. Käytä näytteenotossa tarvittavaa suojavaatetusta (kenkäsuojat, kertakäyttöhaalari, käsineet), jotta et toiminnallasi saastuta näytettä ja tuotantotiloja ja jotta varmistat oman puhtautesi. Suojavaatteita on tilattavissa Pikantista näytteenottotarvikkeiden tilauslomakkeella. Jos tilalla on lisävaatimuksia suojavaatteiden ja kulkureittien käyttöön, on niitä noudatettava. Muista pestä kädet hyvin näytteenoton päätyttyä.

Näytteenotto on voitava tehdä tilalla turvallisesti. Ota näyte tilalta vain, kun tarvittava välineistö on käytettävissä näytteenottoa varten. Huolehdi ennen rehunkäsittely- ja ruokintalaitteista tehtävää näytteenottoa, että ajastimella tai rajakatkaisimella tms. kytkeytyvät laitteet on varmuudella kytketty pois toiminnasta. Käsiohjattujen laitteiden kohdalla varmista, että laitteita ei vahingossa kytketä päälle näytteenoton aikana. Suositeltavinta on kytkeä sähkövirta kokonaan pois kyseisistä laitteista esim. päävirtakytkimestä tai irrottamalla varoke.

Näytteenottovälineet ja näytteen ottaminen

Kun käytät näytteenotossa Ruokaviraston kauhaa ja omaa näytteenkeräysastiaasi, on ne desinfiointava ennen näytteenottoa ja säilytettävä hygieenisesti pakattuina. Puhdista näytteenottovälineet ensin mekaanisesti. Sen jälkeen kostuta paperipyyhe vähintään 70 %:lla alkoholilla (etanoli/isopropanoli) täysin märäksi ja pyyhi välineet niin, että ne kostuvat joka kohdasta perusteellisesti. Vaihtoehtoisesti voit kaataa näytteenottovälineisiin runsaasti alkoholia ja huuhtoa ne paperipyyhettä käyttäen siten, että jokainen näytteen kanssa kosketuksiin joutuva kohta kostuu. Alkoholin on annettava haihtua ennen näytteenottoa. Huomioi käsiesi puhtaus näytteenottovälineitä puhdistaessasi ja vältä koskemasta käsin näytteen kanssa kosketuksiin joutuvia välineiden kohtia. Desinfiointiaine on ostettava itse ja laskutettava Ruokavirastolta kuittia vastaan, koska sitä ei voi lähettää postitse.

Ota jokaiselta tilalta pääsääntöisesti yksi rehunäyte. Jos tilalla on märehtijöitä, vesiviljelyeläimiä ja sikoja tai siipikarjaa, voit ottaa useamman eläinlajin rehusta näytteen. Jos tilalla on useampi eläinten pitopaikka, ota rehunäytteitä harkinnan mukaan eri pitopaikoista. Ota näyte vain tuotantoeläinten rehusta (ei kuitenkaan turkiseläinten). Jos tilalla on rehuina vain nuolukiviä ja laidunruohoa, rehunäytettä ei tarvitse ottaa. Mikäli eläimet ovat tilalla viljelijän harrastuksena tai seuraeläiminä (esim. elintarvikkeiden tuottamiseksi tilan omaan käyttöön tai kilpa-/urheilukäytössä) eikä niistä ole haettu tukia, voit jättää rehunäytteen ottamatta ja perustella asian tarkastuskertomuksen lisätiedoissa. Älä ota rehunäytettä myöskään silloin, jos tilalla olevat eläimet eivät ole viljelijän hallinnassa eikä hän vastaa eläinten ruokinnasta.

Ota näytteitä tärkeysjärjestyksessä seuraavasti näytteenoton kohteena olevista alle 30 tonnin rehueristä:

1. Tilaseokset (4 kg, liemirehuista 2 x 1 l/näyte)
2. Puhdas kalajauho (1 kg/näyte)
3. Tilaseosten raaka-aineet (viljaa 4 kg tai hinnaltaan arvokkaita raaka-aineita esim. kivennäisrehu tai esiseos 1 kg)
4. Teolliset rehut (4 kg/näyte tai hinnaltaan arvokas rehu, esim. kivennäisrehu 1 kg/näyte)
5. Karkearehujä (määrät säilörehut 7 l pussi täyteen, kuiva säilörehu, kuivaheinä tai olki 2 x 7 l pussia täyteen)

Käyttöönotto 6.4.2020

Ota suurista yli 30 tonnin näytteenoton kohteena olevista rehueristä useampia näytteitä (kaksi rehunäytettä 30-500 tn erästä, vähintään kolme rehunäytettä yli 500 tn erästä). Näytteiden määrän ratkaisee näytteenoton kohteena olevan rehun määrä. Esim. jos otat rehunäytteen rehunjakovaunusta ('ape', liemirehu), on näytteenoton kohteena olevan rehuerän koko rehuvaunussa oleva rehun määrä. Näytteenotossa on huomioitava, ettei siitä aiheudu tilalle kohtuutonta taloudellista vahinkoa, esim. ettei tila joudu avaamaan peitettyä ja aloittamatonta säilörehusiiloa vain näytteenoton takia.

Käytä kuivan näytteen ottamiseen Ruokaviraston tähän tarkoitukseen teettämää teräksistä näytteenottokauhua näytteen riittävän koon varmistamiseksi. Tilalla ei ole yleensä mahdollista ottaa näytettä liikkeessä olevasta rehusta kuljettimelta eikä kierrättää rehua näytteenottoa varten. Jos joudut ottamaan näytteen siilosta, laske rehua siilon alaosassa olevan luukun kautta tai purkausputkesta astiaan ja ota osanäytteet astiasta. Voit ostaa sangon ja jätösäkkejä sangon suojaamiseksi, jos tarvitset astiaa rehun valuttamiseksi siilosta. Ne voi laskuttaa Ruokavirastolta kuitteja vastaan. Voit käyttää myös tilan tarjoamaa astiaa näytteenotossa, jos sen käyttö ei vaaranna näytteen puhtautta.

Ota osanäytteet satunnaisesti ja kauttaaltaan näytteenoton kohteena olevasta rehusta. Neljän kilon näyte edellyttää vähintään 40 osanäytettä Ruokaviraston näytteenottokauhalla 7 l pussiin. Yhden kilon näyte arvokasta rehua edellyttää vähintään kymmentä osanäytettä Ruokaviraston näytteenottokauhalla. Säilörehunäytteen voit ottaa käsin kertakäyttöhanskoja käyttäen, noin tennispallon kokoisina (vähintään 25 g) tuppoina. Edustavan karkearehunäytteen saamiseksi tarvitaan vähintään 40 osanäytettä.

Pakkaa näyte Ruokavirastosta Pikantin kautta tilattuihin pusseihin tai pulloihin. Poista ilma näytepusseista puristelemalla ennen pussin sulkemista, tee pussin suuhun tiukka kierre, sulje kumilenkillä tai teipillä tiukasti pussin suun ympärille kierteen, käännä pussin suu kaksin kerroin ja sulje uudelleen tiukasti kumilenkillä tai teipillä. Sijoita näytettä sisältävä pussi toisen näytepussin sisään. Ota nestemäinen tai puolijuokseva näyte muovipulloihin tai -rasioihin, jotka laitetaan kahteen sisäkkäiseen muovipussiin. Laita pussien väliin nimilappu. Älä laita nimilappua näytettä sisältävän pussin sisälle, koska näyte likaa nimilapun tai nimilappu voi saastuttaa näytteen. Älä laita myöskään näytteenottopöytäkirjaa rehunäytteen kanssa samaan pussiin. Pakasta nestemäinen tai puolijuokseva näyte ja lähetä se Ruokavirastoon kylmäpatruunoiden kanssa kylmälaukussa pikapakettina. Älä lähetä pakastettuja näytteitä viikonloppua vasten. Älä käytä lasiastioita näytteenotossa, koska ne eivät kestä kuljetusta. Kylmälaukku on kätevä isojen säilörehunäytteiden postituksessa. Sinetöi aina maatilalta otetut näytteet. Käytä näytepussien sinetöinnissä muovisinettiä. Jos lähetät samassa paketissa useamman näytteen, huomioi näytteitä pakatessasi, etteivät sinettien päät puhko reikiä toisiin näytteisiin. Lähetä rehunäytteet mahdollisimman nopeasti näytteenoton jälkeen osoitteeseen:

**Ruokavirasto
Rehujasto
Mustialankatu 3
00790 Helsinki**

Merkitse pakkaukseen "rehunäytteitä". Näytteiden postitusohjeet löytyvät Pikantista.

Käyttöönotto 6.4.2020

Näytteenottopöytäkirjan täyttäminen

Laadi jokaisesta näytteeksi otetusta rehusta oma näytteenottopöytäkirja Ruokaviraston itsejäljentävälle pöytäkirjapohjalle neljänä (4) kappaleena, joista kaksi päälimmäistä lähetetään näytteen mukana Ruokavirastoon, yksi jää näytteenottajalle ja yksi jää tilalle. Merkitse näytteenottopöytäkirjaan soveltuvin osin kaikki tiedot, jotka tarvitaan ko. näytettä edustavan rehun tunnistamiseksi (rehun nimi, näytteiden lukumäärä, numerot/juokseva numerointi, valmistaja tehtaan nimen tarkkuudella, maatilatiedot, tuote-erän tiedot, näytteenoton kohteeseen liittyvät tiedot (säkkikoko, siilo, ym.), lisätiedot ja näytteenottajan tiedot). Liitä näytteenottopöytäkirjaan rehun tuoteseloste/etiketti aina, kun se on saatavilla. Jos tilalta ei löydy tuoteselosteita/etikettejä valvonnan yhteydessä, kehoita viljelijää jatkossa säilyttämään tuoteselosteet/etiketit tilalla vähintään rehun käytön ajan rehujen jäljitettävyyden takia. Suullisesta kehotuksesta voit laittaa merkinnän pöytäkirjan lisätietokohtaan. Kirjaa tilaseosten raaka-ainekoostumus näytteenottopöytäkirjan lisätietokohtaan.

Näytteen analysointi ja tulos

Näytteestä analysoidaan Ruokaviraston laboratoriossa maaeläin- ja kalaperäiset ainesosat mikroskooppisella menetelmällä. Rehunäytteestä tutkitaan, sisältääkö se eläinvalkuaista (maaeläinainesta, veri-, hyönteis- tai kalajauhoa). Analyysin yhteydessä todetaan myös mahdolliset muut visuaaliset poikkeamat rehussa, kuten elävät tuhohyönteiset, torajyvät ja hukkakaura, jotka eivät kuitenkaan johda täydentävien ehtojen laiminlyönteihin vaan rehulain mukaisiin toimenpiteisiin. Ruokavirasto voi käyttää näytettä muuhunkin viranomaisvalvontaan, kuten homemyrkkujen, dioksiinien tai kasvinsuojeluainejäämien tutkimiseen.

Ruokavirasto lähettää kunkin rehunäytteen analyysituloksen perusteella tehdyn päätöksen ja tutkimustodistuksen ELY-keskukseen sähköisesti ja viljelijälle kirjeitse. Ruokavirasto lähettää tarkastajalle ja viljelijälle kopion myös tilavalvontalomakkeesta, johon Ruokavirasto on tehnyt näytteen tulokseen liittyvät ja muut tarvittavat merkinnät. Tarkastaja voi kirjata rehunäytteen tuloksen Tukisovellukseen vasta analyysituloksen valmistuttua.

Käyttöönotto 6.4.2020

4. TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN VALVONTA

- Eläintilojen valvonnassa on käytössä oma tarkistuslista ja tarkastuskertomus 'Eläintilojen rehut ja kasveista saatavat elintarvikkeet'. Rehuja koskevien vaatimusten numerot eläintiloilla ovat 6.1 ja 6.2 sekä 7.1-7.5.
- Kasvitulojen valvonnan tarkistuslista 'Rehujen ja kasveista saatavien elintarvikkeiden täydentävät ehdot' ja tarkastuskertomus ovat osa peltovalvonnan täydentävien ehtojen valvontaa. Osiossa 'Asiakirjahavainnot/Tilakohtaiset havainnot' olevien rehuja koskevien täydentävien ehtojen vaatimusten numerot ovat 7.1-7.5 ja kysymysten juoksevat numerot 169-173. Tarvittaessa valvontaan (tilalla tuotantoeläimiä) otettavan vaatimusryhmän 6 kysymysten juoksevat numerot ovat 167 ja 168.
- Katso myös tämän ohjeen kohta 'Materiaalit valvontaan ja valvonnan suoritus'

Täydentävien ehtojen valvontaotantaan vuonna 2020 tulleiden tilojen tarkastukset on tehtävä vuoden 2020 loppuun mennessä.

Tarkistuslista sisältää:

Valvontatapahtumaa koskevat tiedot:

Tilan perustiedot (viljelijän nimi, osoitetiedot, puhelinnumero, yms.) tulostuvat tarkastuslistalle Tukisovelluksesta. Kirjaa tarkistuslistalle valvonnasta ilmoittamisen ja valvontakäynnin ajankohta sekä valvonnassa läsnä olleet henkilöt.

Havainnot:

Kunkin valvottavan asian kohdalle rastitetaan joko 'Kunnossa', 'Laiminlyönti' tai 'Ei koske valvontakohdetta'. Vaihtoehtoa 'Ei koske valvontakohdetta' käytetään, kun kyseinen valvottava asia ei koske tilaa, esim. kun tilalla ei ole tuotantoeläimiä.

Vaatimusryhmä 6. Rehusäädösten noudattaminen (TSE-asetus (EY) N:o 999/2001)

- koskee vain eläintiloja

- Jos tilalla ei ole tuotantoeläimiä, rastita 'Ei koske valvontakohdetta' kohtiin 6.1 Tilalla ei käytetä eläinten ruokinnassa kiellettyä eläinvalkuaista (rehunäyte) ja 6.2 Rehujen merkintöjen, valmistuksen, säilytyksen ja jakelun perusteella kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua. Kirjaa tarkastuskertomuksen lisätietokohtaan, miksi näytettä ei otettu.
- Jos kasvivilalla on tuotantoeläimiä, ilmoita asiasta te-kasvintuotantotilat@ruokavirasto.fi.
- Jos tilalla on vain turkiseläimiä, tulee tähän kohtaan 'ei koske valvontakohdetta'.

Vaatimus 6.1 Tilalla ei käytetä eläinten ruokinnassa kiellettyä eläinvalkuaista (rehunäyte)

Tämä ehto sisältää rehunäytteen analyysituloksen tiedon. Märehtijöiden rehuista tutkitaan, etteivät ne sisällä kalajauhoa ja liha/luujauhoa, verijauhoa tai hyönteisjauhoa eli maaeläinperäistä ainesta. Muiden elintarviketuotantoeläinten rehuista katsotaan, etteivät ne sisällä kiellettyä maaeläinperäistä aineista. Älä täytä kohtaa vielä tilalla, jos tilalta otetaan rehunäyte, koska analyysitulokset saadaan Ruokavirastosta myöhemmin. Kun rehunäyte on analysoitu, Ruokavirasto toimittaa sekä ELY-keskukselle että viljelijälle tutkimustodistuksen ja

Käyttöönotto 6.4.2020

päätöksen. Tämän jälkeen voit kirjata rehunäytteen tuloksen tukisovellukseen vaatimuksen 6.1 kohdalle.

Vaatus 6.2 Rehujen merkintöjen, valmistuksen, säilytyksen ja jakelun perusteella kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua (tilavalvontalomakkeen kohta 7.1)

Tämä kysymys koskee kaikkia tuotantoeläintiloja. Kysymys vaatii erityistä huomiota sekataloilla, joilla on sekä märehitjaitä että muita eläimiä. Tarkasta etiketeistä tai muista asiakirjoista, että tilalla oleville eläimille syötetyissä rehuissa ei ole kiellettyä eläinvalkuaista ja kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua. Tarkasta ostokuiteista tai kirjanpidosta, minkälaisia rehuja tilalle on ostettu. Ruokaviraston tilavalvontalomakkeen kysymyksessä 5. on lueteltu erilaisia eläinvalkuaisia. Märehitjaitästä saadut eläinvalkuaiset ovat kielletty kaikkien elintarviketuotantoeläinten rehuissa (poikkeuksena maitotuotteet ja vuodista tai nahoista tehty hydrolysoitu proteiini). Muista kuin märehitjaitästä saatu liha/luujauho ja verijauho tai hyönteisistä saatu käsitelty eläinvalkuainen on kielletty muiden elintarviketuotantoeläinten paitsi vesiviljelyeläinten ruokinnassa. Lisäksi kalajauhon, eläinperäisten di- ja trikalsiumfosfaattien ja muista eläimistä kuin märehitjaitästä saatujen verituotteiden käyttö märehitjaitäiden ruokinnassa on kielletty (poikkeuksena kalajauho sallittu veroittamattomien märehitjaitäiden kaupallisissa juottorehuissa).

Eri eläinlajien rehujen valmistus ja jakelu tulee tehdä omilla erillisillä laitteillaan, mikäli tilalla on käytössä tilan jonkin eläinlajin ruokinnassa kiellettyä eläinvalkuaista. Tarkasta eläintenpitopaikassa rehuvirrat, ettei esim. yksimahaisten rehuvarastoista johda linjoja märehitjaitäiden ruokintapöydälle. Eri eläinlajien rehuja tulee säilyttää erillään toisistaan, jottei esim. saastuminen eläinvalkuaisesta tai rehujen sekoittuminen keskenään ole mahdollista. Eri eläinlajien rehuja tulee säilyttää omissa siiloissaan, ja ne on varastossa eroteltava fyysisesti toisistaan. Eri eläinlajien rehuja kuljetetaan erillään, jotta mm. sikojen tai siipikarjan rehuja ei sekoitu märehitjaitäiden rehuun, kun tilalla käytetään märehitjaitäiltä kiellettyä eläinvalkuaista. Tarkasta, että eri eläinlajeille käytetään omia ruokinta-astioita ja -välineitä, jos tilalla on sekä märehitjaitäitä että muita eläimiä ja käytössä on märehitjaitäiltä kiellettyä eläinvalkuaista. Ruokinta-astiat ja -välineet tulee olla merkitty asianmukaisesti. Tärkeintä on, että eri eläinlajeille on omat ruokinta-astiat ja -välineet. Poikkeuksena tästä ovat kaikille eläinlajeille käytettävät rehuaineet. Jos merkinnöissä on puutteita, kannattaa tilaa ohjeistaa niiden merkitsemiseksi.

Vaatusryhmä 7. Rehu- ja elintarvikehygieniasäädösten noudattaminen (yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002) – koskee sekä eläin- että kasviviloja

- Tähän vaatusryhmään 7 kuuluvat rehu- ja elintarvikehygieniavaatimukset 7.1 -7.12. Elintarvikehygieniavaatimusten 7.6 - 7.12 valvonta on kuvattu ohjeessa 'Elintarvikkeiden tuotantoa koskeva täydentävien ehtojen valvonta - Kasvintuotantotilat'.

Mikäli tilalla ei ole valvontavuonna kasvien viljelyä rehuksi (esim. tila myy kaiken kasvintuotantonsa elintarvikkeiksi), rehuja ei ole varastossa eikä tilalla ole eläintuotantoa, rasti vaatimuksiin 7.1-7.5 'Ei koske valvontakohdetta'.

Käyttöönotto 6.4.2020

Vaatus 7.1 Tilalle hankituista, tilalta luovutetuista, tilalla tuotetuista ja käytetyistä (eläinryhmä ja varoajallisen rehun käytön lopettamisaika) rehuista sekä rehujen turvallisuuden kannalta merkittävien näytteiden tuloksista on kirjanpito (tilavalvontalomakkeen kohta 7.2)

Tilan tulee pitää kirjaa kaikista tilalle ostetuista ja saaduista (rehun lisäaineet ja esiseokset, kuten säilörehun säilöntäaineet, mukaan lukien) tai tilalta myydyistä ja luovutetuista rehuista rehujen jäljitettävyyden varmistamiseksi. Lisäksi kirjaamisvelvollisuus koskee tilalla tuotettua ja käytettyä rehua sekä rehuista otettujen näytteiden tuloksia. Kirjanpidon tarkoitus on pystyä jäljittämään rehujen alkuperä, jos jostakin syystä on tarpeen esim. vaaratilanteessa vetää rehuera pois käytöstä. Kirjanpidossa tulee näkyä

- myyjän/toimittajan/ostajan nimi ja osoite
- tuotteen nimi
- hankitun/luovutetun/tuotetun rehun määrä
- hankitun/luovutetun rehun toimituspäivä
- tilalla käytetyistä rehuista eläinryhmä, jolle rehu on käytetty (esim. emakot, vasikat)
- varoajallisen rehun (esim. tietyt rehun lisäaineet tai lääkerehut) käytön lopettamisaika
- rehuista otettujen näytteiden tulokset, joilla on merkitystä rehurullisuudelle. Esim. näytteistä on tutkittu homemyrkyjä eli mykotoksiineja, salmonellaa tai muita haitallisia aineita, eliöitä tai tuotteita.

Tilan tulee säilyttää rehukirjanpito vähintään viisi vuotta. Kirjanpidoksi käy esim. rehun osto/myyntitositteet (verokirjanpito), kun niissä on vaadittavat tiedot, ja luomutilan tuotevirtakirjanpito. Tilalla tuotetuista rehuista riittää ympäristökorvauksen sitomusehtojen mukaisesti tehty lohkokirjanpito ja lääkerehuista lääkityskirjanpito. Rehuista otettujen näytteiden tulosten kirjanpidoksi käy tutkimustodistusten säilytys.

Katso tilalla valvontavuoden rehukirjanpitoa. Mikäli rehukirjanpitoa ei ole valvontavuodelta tai se on puutteellinen, katso myös edellisen/edellisten vuosien rehukirjanpitoja.

Tämä kysymys koskee kaikkia rehukasvinviljely- ja elintarviketuotantoeläintiloja, jotka toimittavat maataloustuotteita tilan ulkopuolelle ('Kunnossa' tai 'Laiminlyönti').

Vaatus 7.2 Rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta (tilavalvontalomakkeen kohta 7.3)

Tilan tulee varmistaa, että kaikki tilalle ostetut tai vastikkeetta saadut rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta ml. rehualan alkutuotannon toimijat. Vaatus liittyy rehujen jäljitettävyyteen. Myös säilörehun säilöntäaineet ja muut rehun lisäaineet sekä esiseokset tulee hankkia rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta, esim. rekisteröityneestä kaupasta tai valmistajalta. Poikkeuksena rehua saa hankkia alle 3 ha:n alalta vuosittain tuottavalta ja suoraan tilalle toimittavalta paikalliselta, rekisteröitymättömältä maatilalta. Tila voi myös hankkia kertaluonteisesti eli ei säännöllisesti hyvälaatuisia ja eläinten ruokintaan sopivia entisiä elintarvikkeita eläinten ruokintaan rekisteröitymättömältä toimijalta, esim. kaupasta. Mikäli tila ei ole varmistanut, että rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta, mutta toimijat ovat Ruokaviraston rekisterissä, on tilanne kunnossa.

Käyttöönotto 6.4.2020

Luettelot rekisteröityneistä kotimaisista rehualan toimijoista löytyvät sivuilta <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/rehu--ja-lannoiteala/rehut-ja-rehualan-toimijat/> Ulkomaalaisten rehualan toimijoiden rekisteröinnin selvittämiseksi voit kysyä apua Ruokaviraston rehuvalvonnasta.

Tämä kysymys koskee kaikkia rehuja hankkineita tiloja, jotka toimittavat maataloustuotteita tilan ulkopuolelle ('Kunnossa' tai 'Laiminlyönti'). Poikkeus: tämä kysymys ei koske pieniä määriä rehua tuottavia ja suoraan paikallisille maataloille tai vastaaville toimijoille siellä käytettäväksi toimittavia tiloja (vuosittain alle 3 hehtaarin alalla rehua tuottavia tiloja) ja muita kuin elintarviketuotantoeläimiä kasvattavia tiloja.

Vaatus 7.3 Kasvinsuojeluaineiden käytöstä rehuksi viljeltäville kasveille on kirjanpito (tilavalvontalomakkeen kohta 7.4)

Tilan tulee pitää kirjaa kaikista tilalla käytetyistä kasvinsuojeluaineista jäljitettävyyden varmistamiseksi. Kirjaamisvelvollisuuden tarkoitus on pystyä jäljittämään rehu, jonka viljelyssä on käytetty kasvinsuojeluainetta, jos jostakin syystä on tarpeen vetää rehuerä pois käytöstä. Kirjanpidossa tulee näkyä suoritetut kasvinsuojelutoimenpiteet. Kirjaamisvelvollisuus koskee kaikkia tilalla käytettäviä kasvinsuojeluaineita.

Kirjanpitoon on kirjattu vähintään

- viljelykasvi
- kasvinsuojeluaineen nimi ja määrä
- käyttöpäivämäärä
- pinta-ala, jolle kasvinsuojeluainetta on käytetty.

Katso kasvinsuojeluaineiden käyttö lohkokirjanpidosta. Tarkasta valvonnassa valvontavuoden kirjanpitoa kasvinsuojeluaineiden käytöstä tai edellisen vuoden/vuosien, jos kuluvana vuonna kasvinsuojeluaineita ei ole vielä käytetty tai kirjanpito on puutteellista. Tilan tulee säilyttää kasvinsuojeluaineiden kirjanpito kasvinsuojeluainelainsäädännön mukaan vähintään kolme vuotta (ympäristökorvauksen sitomusehtojen mukaan vähintään neljä vuotta sitomuskauden päättymisestä).

Tämä kysymys koskee kaikkia rehuksasveja viljeleviä tiloja, jotka käyttävät kasvinsuojeluaineita ja toimittavat maataloustuotteita tilan ulkopuolelle ('Kunnossa' tai 'Laiminlyönti').

Vaatus 7.4 Rehujen turvallisuutta varmistavien biosidien käytöstä on kirjanpito (tilavalvontalomakkeen kohta 7.5)

Tilalta edellytetään kirjanpitoa rehujen turvallisuuteen vaikuttavien biosidien eli haitallisten eliöiden torjuntaan tarkoitettujen aineiden käytöstä. Rehujen turvallisuutta varmistavia biosideja ovat rehuvarastoissa tai ruokinta-astioiden ja rehujen kuljetus-, siirto- tai punnitusvälineiden käsittelyssä käytettävät

- desinfiointiaineet
- jyrsijämyrkyt
- hyönteis- ja punkkimyrkyt.

Biosidien käyttökirjanpidon tulee sisältää käytettyjen biosidien

- nimet, määrät ja käyttöajat.

Käyttöönotto 6.4.2020

Esim. biosidien ostokuitteja tai tuholaistorjuntayritykseltä torjuntakäynneistä saatuja raportteja voi käyttää kirjanpidon perustana. Tilan tulee säilyttää rehuturvallisuutta koskevaa biosidien käyttökirjanpitoa vähintään kolme vuotta. Katso tarkastuksessa kuluvan vuoden ja tarvittaessa edellisen vuoden/vuosien biosidien käyttökirjanpitoa.

Kysymys koskee kaikkia rehujen turvallisuutta varmistavia biosideja käyttäneitä tiloja, jotka toimittavat maataloustuotteita tilan ulkopuolelle ('Kunnossa' tai 'Laiminlyönti').

Vaatus 7.5 Jätteet, vaaralliset aineet, kemikaalit, siemenet ja lääkerehut on varastoitu ja käsitelty asianmukaisesti rehuista ja eläinten pitopaikoista erillään
(tilavalvontalomakkeen kohta 7.6)

Kun tilalla on rehuja varastossa, tarkasta että esim.

- talousjätteet
- moottori- ja jäteöljyt
- paalimuovit ja –verkot
- räjähteet ja myrkyt
- kasvinsuojeluaineet ja biosidit
- siemenet ja lannoitteet
- lääkerehut

varastoidaan ja käsitellään asianmukaisesti rehuista ja eläinten pitopaikoista erillään. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ko. aineita ei saa sekoittaa rehuihin ja sitä, että eläimillä ei ole mahdollisuutta vahingossa syödä ko. aineita esim. irti päästessään tai siirron yhteydessä.

Tämä kysymys koskee kaikkia rehuja varastoivia ja käsitteleviä tiloja, jotka toimittavat maataloustuotteita tilan ulkopuolelle ('Kunnossa' tai 'Laiminlyönti').

Tarkastuksen lopuksi

Kirjoita tarvittaessa ylös tarkennuksia tekemistäsi havainnoista ja erityisesti laiminlyönneistä. Selvitä viljelijälle tarkastuksessa tehdyt havainnot sekä menettely tarkastuskertomuksen toimittamisessa ja allekirjoittamisessa. Selvitä viljelijälle myös menettely rehunäytteen tuloksen toimittamisessa ja rehunäytteen tuloksen vaikutus vaatimuksen 6.1 lopputulokseen. Mikäli viljelijä ei hyväksy havaintoja, hän voi antaa vastineen saatuaan tarkastuskertomuksen.

Tilalle ei jätetä tarkistuslistaa, vaan se on tarkastajan omaa käyttöä varten. Havainnot tallennetaan tukisovellukseen, josta ne tulostuvat tarkastuskertomukselle. Tarkastuskertomus toimitetaan viljelijälle mahdollisimman pian tarkastuksen jälkeen. Kuuleminen on tarkastuskertomuksen yhteydessä, ja viljelijällä on noin kolme viikkoa aikaa vastata siihen. Viljelijän ei tarvitse allekirjoittaa eikä palauttaa tarkastuskertomusta. Jos muussa kuin rehunäytteeseen liittyvissä vaatimuksissa on havaittu laiminlyönti, voidaan tarkastuskertomus lähettää viljelijälle kuulemista varten postitse liittyen tähän laiminlyöntiin, vaikka rehunäytteen tulos ei vielä ole valmistunut. Huomioi viljelijän mahdollisesti toimittama vastine. Rehunäytteen tuloksen valmistuttua lähetä lopullinen versio tarkastuskertomuksesta viljelijälle tukisovelluksesta.

Käyttöönotto 6.4.2020

Mikäli Ruokavirasto määrää toimenpiteitä tilalle rehunäytteen tuloksen perusteella, se postittaa valitusosoituksen analyysituloksesta viljelijälle rehun tutkimustodistuksen ja päätöksen mukana, Jos viljelijä on tyytymätön Ruokaviraston antamaan päätökseen analysoidusta rehusta, tulee viljelijän valittaa päätöksestä viipymättä.

Laiminlyönnin arviointi

Laiminlyönnin arviointi kirjataan tukisovellukseen kunkin vaatimuksen kohdalle. Laiminlyönnin määrittämisen apuna toimii Ruokaviraston ohje Yleistä täydentävien ehtojen valvonnasta ja laiminlyöntien arvioinnista. Ohjeesta löytyy apuja laiminlyönnin vakavuuden, keston, laajuuden, tahallisuuden ja toistuvuuden arviointiin sekä varhaisvaroitussjärjestelmän mukaisen vähäisen laiminlyönnin käyttämiseen. Laiminlyönnin arvioinnissa seuraamusprosentin suuruuteen vaikuttaa se, miten laaja, vakava ja jatkuva laiminlyönti on kyseessä ja onko kyseessä tahallinen tai toistuva laiminlyönti. Kuvaa laiminlyönti sanallisesti ja anna arvio laiminlyönnin vakavuudesta, kestosta, laajuudesta, tahallisuudesta ja toistuvuudesta.

Laiminlyönti voi olla varhainen varoitus, tavanomainen (seuraamusprosentti 1 %, 3 % tai 5 %, joista 3 %:n seuraamuksesta käytetään nimitystä 'pääsääntöinen' seuraamus) tai tahallinen laiminlyönti. Varhaista varoitusta voi käyttää vähäiselle laiminlyönnille, joka ei aiheuta välitöntä vaaraa eläinten tai ihmisten terveydelle ja on korjattavissa sovitussa määräajassa tai viljelijä muuttaa toimintatapaa jatkossa. Myös ilmoitus varhaisesta varoituksesta tulostuu tarkastuskertomukselle.

Esimerkkejä täydentävien ehtojen rehuvalvonnassa todettujen laiminlyöntien arvioinnista

Vaatus 6.1 Tilalla ei käytetä eläinten ruokinnassa kiellettyä eläinvalkuaista

Jos näytteestä ei löydy kiellettyä lihaluu-, veri-, hyönteis- tai kalajauhoa ja näytteen tulos on negatiivinen, havaintopöytäkirjan tähän kohtaan rastitetaan: rehunäyte on kunnossa.

Jos rehunäytteestä löytyy kiellettyä lihaluu-, veri-, hyönteis- tai kalajauhoa eli rehunäytteen tulos on positiivinen, tehdään samasta rehunäytteestä uusintatutkimus asian varmistamiseksi. Jos uusinnankin tulos on positiivinen, tekee Ruokavirasto löydöksestä riskinarvioinnin. Riskinarvioinnissa selvitetään, onko löydös rehuperäistä, ja mikä on viljelijän osuus asiaan. Riskinarviointiin liittyy uusintanäytteiden ottaminen. Riskinarvioinnin perusteella päätetään myös jatkotoimenpiteistä. Jos todetaan, että viljelijä on käyttänyt kiellettyä eläinvalkuaista, määrätään seuraamusprosentiksi yleensä 3 %. Jos todetaan, että käyttö on ollut tahallista, seuraamusprosentti on pääsääntöisesti 20 %.

Kunnossa: Kun tilalta otetun rehunäytteen analyysitulokseksi on negatiivinen.

Laiminlyönti: Kun tilalta otetun rehunäytteen tulos on positiivinen.

Varhainen varoitus: Ei ole mahdollista käyttää laiminlyönnin arvioinnissa.

3 %: Kiellettyä eläinvalkuaista löytyy rehusta, jota on käytetty eläinten ruokintaan.

Tahallista: Todetaan, että viljelijä on tietoisesti ja tahallaan käyttänyt kiellettyä eläinvalkuaista ja käyttö on ollut harkittua ja pitkäaikaista. Seuraamusprosentti 15-100 %.

Käyttöönotto 6.4.2020

Vaatus 6.2 Rehujen merkintöjen, valmistuksen, säilytyksen ja jakelun perusteella kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua

Valvonnassa varmistetaan, että kukin eläinlaji saa vain sille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua. Koskee kaikkia tuotantoeläintiloja eli myös niitä tiloja, joilla vain yhtä eläinlajia. Varmistuksen apuvälineenä käytetään rehujen ostokuitteja ja tuoteselosteita/etikettejä. Useita eläinlajeja kasvattavilla tiloilla tarkastetaan, että käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävien rehujen valmistustilat, kuljetus, varastot ja säilytys sekä jakelujärjestelmät ovat erilliset, jotta eläimet eivät saa niiltä kiellettyä eläinvalkuaista. Lisäksi varmistetaan, että eri eläinlajien ruokintavälineet ja -astiat on merkitty asianmukaisesti, jos tilalla on rehukäytössä eläinperäistä valkuaista:

Kunnossa:

- Eläimet saavat niille tarkoitettua eläinvalkuaista sisältävää rehua (ostokuitit/tuoteselosteet/etiketit).
- Märehtijöiden ja muiden eläinten rehut valmistetaan eri laitteilla ja eri tiloissa.
- Märehtijöiden ja muiden eläinten rehut kuljetetaan omilla välineillä/laitteilla.
- Märehtijöiden ja muiden eläinten rehut on erotettu toisistaan varastossa.
- Märehtijöille ja muille eläimille on omat merkityt ruokinta-astiat ja välineet.
- Rehuja on säilytetty samassa tilassa, mutta rehut ovat suljetuissa pakkauksissa eikä kontaminaation tai sekoittumisen vaaraa ole.
- Rehuja on säilytetty samassa tilassa, mutta ne voidaan helposti ja nopeasti siirtää erilleen tilakäynnin aikana ja vaaraa eläinten ja ihmisten terveydelle ei ole aiheutunut.
- Ruokinta-astioiden ja –välineiden merkinnässä on vähäisiä puutteita, jotka on korjattu tilakäynnin aikana.

Laiminlyönti:

- Eläimet ovat saaneet eläinvalkuaista, joka ei ole niille tarkoitettua (ostokuitit/tuoteselosteet/etiketit).
- Märehtijöiden ja muiden eläinten käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävät rehut valmistetaan samoilla laitteilla/samoissa tiloissa.
- Märehtijöiden ja muiden eläinten käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävät rehut kuljetetaan samoilla välineillä/laitteilla.
- Märehtijöiden ja muiden eläinten käsiteltyä eläinvalkuaista sisältäviä rehuja ei ole varastossa erotettu toisistaan ja vaara on niiden sekoittumiseen.
- Märehtijöille ja muille eläimille on samat ruokinta-astiat ja välineet, jos käytössä käsiteltyä eläinvalkuaista sisältäviä rehuja.

Varhainen varoitus: Puutteet ovat vähäisiä ja niistä ei aiheudu välitöntä vaaraa eläinten- tai ihmisten terveydelle. Ne voidaan korjata lähes välittömästi tai kahden viikon aikana tarkastuksesta.

1 %: Lieviä puutteita eläinvalkuaista sisältävän rehun valmistuksessa, käsittelyssä tai jakelussa, jotka eivät ole korjattavissa kahden viikon aikana ja vaaraa on aiheutunut eläinten tai ihmisten terveydelle.

3 %: Ei ole varmistettu, että märehitjät saavat vain niille tarkoitettua eläinperäistä ainesta sisältämätöntä rehua.

Rehuja säilytetään samoissa tiloissa, ja pakkaukset ovat avonaisia tai rikkoutuneita (kun rehu sisältää eläinperäistä ainesta).

Käyttöönotto 6.4.2020

Märehtijöiden ja muiden eläinten rehut valmistetaan eri laitteilla samoissa tiloissa (kun rehu sisältää eläinperäistä ainesta).

Märehtijöiden ja muiden eläinten rehut kuljetetaan samoilla välineillä/laitteilla (kun rehu sisältää eläinperäistä ainesta).

Märehtijöille ja muille eläimille on samat ruokinta-astiat ja välineet (kun rehu sisältää eläinperäistä ainesta).

5 %: Rehua on varastoitu samoissa tiloissa ja ne ovat sekoittuneet keskenään (kun rehu sisältää eläinperäistä ainesta).

Märehtijöiden ja muiden eläinten rehut valmistetaan samoilla laitteilla samoissa tiloissa (kun rehu sisältää eläinperäistä ainesta).

Tahallista: Eri eläinlajien rehua valmistetaan, säilytetään tai kuljetetaan tietoisesti samoissa paikoissa ja laitteissa ja rehut sisältävät eläinperäistä ainesta.

Vaatus 7.1 Tilalle hankituista, tilalta luovutetuista, tilalla tuotetuista ja käytetyistä (eläinryhmä ja varoajallisen rehun käytön lopettamisaika) rehuista sekä rehujen turvallisuuden kannalta merkittävien näytteiden tuloksista on kirjanpito

Kunnossa: Tila on täyttänyt kirjaamisvelvollisuuden tilalle ostetun/vastikkeetta saadun, tilalta myydyn/luovutetun tai tilalla tuotetun tai käytetyn rehun (eläinryhmä ja varoajallisen rehun käytön lopettamisaika). Rehujen turvallisuuden kannalta merkittävien rehunäytteiden tutkimustulokset on säilytetty. Kirjanpidossa on vähäisiä puutteita, mutta tila pystyy korjaamaan ne tilakäynnin aikana. Jos kirjanpito on esim. tilitoimistossa, mutta ei tarkastushetkellä katsottavissa, voi viljelijä toimittaa tiedot nähtäväksi esim. viikon aikana.

Laiminlyönti: Kirjaamisvelvollisuutta tilalle/tilalta toimitetusta rehusta tai tilalla tuotetusta tai käytetystä rehusta (eläinryhmä ja varoajallisen rehun käytön lopettamisaika) ei ole täytetty. Rehujen turvallisuuden kannalta merkittävien rehunäytteiden tutkimustuloksia ei ole säilytetty.

Varhainen varoitus: Puutteet kirjanpidossa ovat vähäisiä ja tila voi korjata puutteet tilalle/tilalta toimitetun rehun, tilalla itse tuotetun tai käytetyn rehun kirjanpidossa kahden viikon aikana. Rehunäytteitä on tutkittu eikä tutkimuksissa ole havaittu poikkeamia, mutta tuloksia ei ole säilytetty. Kehota viljelijää jatkossa säilyttämään tutkimustulokset. Puutteista ei ole välitöntä vaaraa eläinten- tai ihmisten terveydelle.

1 %: Lieviä puutteita kirjanpidossa, joita tila ei voi korjata kahden viikon määräajassa.

3 %: Rehuista ei löydy kirjanpitoa.

5 %: Kirjanpitoa ei ole, eikä tila voi sitä tehdä, koska tilalla ei ole tietoa hankkimistaan, luovuttamistaan, tuottamistaan ja käyttämistään rehuista. Kirjanpito puuttuu usealta vuodelta.

Tahallista: Kun viljelijä on tietoisesti jättänyt tekemättä kirjanpidon.

Vaatus 7.2 Rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta

Kunnossa: Tila on varmistanut, että rehut on hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta tai varmistusta ei ole tehty, mutta se voidaan tehdä tilakäynnin aikana joko Ruokaviraston www-sivuilta tai soittamalla Ruokavirastoon. Rehua on hankittu pieniä määriä (alle 3 ha:n alalta vuosittain) tuottavalta ja suoraan tilalle toimittavalta paikalliselta,

Käyttöönotto 6.4.2020

rekisteröitymättömältä maatilalta. Tila on hankkinut kertaluonteisesti hyvälaatuisia ja eläinten ruokintaan sopivia entisiä elintarvikkeita rekisteröitymättömältä toimijalta.

Laiminlyönti: Tila on hankkinut rehua rekisteröitymättömältä tai hyväksymättömältä rehualan toimijalta.

Varhainen varoitus: Viljelijä voi vaihtaa rehun toimittajan rekisteröityyn tai hyväksytyyn toimijaan tai rehun toimittaja rekisteröityy Ruokavirastoon kahden viikon aikana. Rehun toimittajan rekisteröitymisen puuttumisesta ei ole aiheutunut vaaraa eläinten- tai ihmisten terveydelle.

1 %: Tilakäynnin aikana todetaan, että rehun toimittaja ei ole rekisteröity tai hyväksyty. Eläinten- tai ihmisten terveys on voinut vaarantua.

3 %: Tilakäynnin aikana todetaan, että vain osa toimijoista, joilta rehua on hankittu, on rekisteröity tai hyväksyty.

5 %: Tilakäynnin aikana todetaan, ettei ketään monista toimijoista, joilta rehua on hankittu, ole rekisteröity tai hyväksyty.

Tahallista: Kun viljelijä on tietoisesti ja tahallaan jättänyt tarkastamatta, onko rehut hankittu rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta.

Vaatus 7.3 Kasvinsuojeluaineiden käytöstä rehuksi viljeltäville kasveille on kirjanpito

Kunnossa: Kirjaamisvelvollisuus kasvinsuojeluaineiden käytöstä on täytetty. Kirjanpidossa on vähäisiä puutteita, mutta ne pystytään korjaamaan tilakäynnin aikana.

Laiminlyönti: Kirjaamisvelvollisuutta kasvinsuojeluaineiden käytöstä ei ole täytetty.

Varhainen varoitus: Puutteet kirjanpidossa ovat vähäisiä ja tila voi korjata kirjanpidon puutteet kahden viikon aikana.

1 %: Kirjanpidossa on lieviä puutteita, joita tila ei voi korjata kahden viikon määräajassa.

3 %: Kasvinsuojeluaineiden käytöstä ei löydy kirjanpitoa.

5 %: Kirjanpitoa ei ole, eikä sitä voi tehdä, koska tilalla ei ole tietoa käyttämistään kasvinsuojeluaineista (mitä kasvinsuojeluainetta ja kuinka paljon, minne ja milloin). Kirjanpito puuttuu usealta vuodelta.

Tahallista: Kun viljelijä on tietoisesti jättänyt tekemättä kirjanpidon.

Vaatus 7.4 Rehujen turvallisuutta varmistavien biosidien käytöstä on kirjanpito

Kunnossa: Kirjaamisvelvollisuus biosidien käytöstä on täytetty. Kirjanpidossa on vähäisiä puutteita, mutta tila pystyy ne korjaamaan tilakäynnin aikana.

Laiminlyönti: Tila ei ole täyttänyt kirjaamisvelvollisuutta biosidien käytöstä.

Varhainen varoitus: Puutteet kirjanpidossa ovat vähäisiä ja tila voi korjata kirjanpidon puutteet kahden viikon aikana.

1 %: Kirjanpidossa on lieviä puutteita, joita ei voi korjata kahden viikon määräajassa.

3 %: Biosidien käytöstä ei löydy kirjanpitoa.

5 %: Kirjanpitoa ei ole, eikä sitä voi tehdä, koska tilalla ei ole tietoa käyttämistään biosideista. Kirjanpito puuttuu usealta vuodelta.

Tahallista: Kun viljelijä on tietoisesti jättänyt tekemättä kirjanpidon.

Käyttöönotto 6.4.2020

Vaatimus 7.5 Jätteet, vaaralliset aineet, kemikaalit, siemenet ja lääkerohut on varastoitu ja käsitelty asianmukaisesti rehuista ja eläinten pitopaikoista erillään

Kunnossa: Jätteet, vaaralliset aineet, kasvinsuojeluaineet, biosidit, siemenet, lannoitteet ja lääkerohut on varastoitu ja käsitelty tilalla asianmukaisesti rehuista ja eläinten pitopaikoista erillään tai ko. aineet voidaan tarkastuksen yhteydessä erottaa rehuista ja eläinten pitopaikoista. Tarkastuksessa ei havaita vaaraa ko. aineiden sekoittumisesta rehuihin varastoissa/käsittelyssä. Eläimillä ei ole missään tilanteessa (siirto, irtipääsy) mahdollisuutta syödä ko. aineita tai päästä kosketuksiin niiden kanssa.

Laiminlyönti: Jätteitä, vaarallisia aineita, kemikaaleja, biosidejä, siemeniä, lannoitteita ja lääkerohuja ei ole varastoitu ja käsitelty asianmukaisesti erillään rehuista ja eläinten pitopaikoista

Varhainen varoitus: Tila voi korjata puutteet jätteiden, vaarallisten aineiden, kasvinsuojeluaineiden, biosidien, siementen, lannoitteiden ja lääkerohujen varastoinnissa ja käsittelyssä sovitun aikataulun puitteissa. Esim. poistamalla laitumella tai rehujen varastointi- ja käsittelytiloissa olevat turhat jätteet. Puutteista ei ole aiheutunut välitöntä vaaraa eläinten- tai ihmisten terveydelle. Määräaika voi olla esim. kaksi viikkoa.

1 %: Lievä puute varastoinnissa ja käsittelyssä, josta on aiheutunut vaaraa eläinten- tai ihmisten terveydelle.

3 %: Tila voi korjata havaitut puutteet, mutta niiden toteutus vaatii laajempia toimenpiteitä, esim. rakentaminen. Vaarallisia aineita tai vaarallisia jätteitä on varastoitu tai käsitelty rehujen käsittely- ja säilytystiloissa. Eläinten- tai ihmisten terveys on vaarantunut.

5 %: Varastoinnissa ja käsittelyssä havaittujen puutteiden korjaaminen vaatii mittavia toimenpiteitä ja ko. aineilla on suuri riski joutua rehuihin tai eläinten syömäksi. Vaarallisia aineita tai jätteitä on käsitelty holtittomasti rehujen käsittely- ja säilytystiloissa.

Tahallista: Jätteet, vaaralliset aineet, kasvinsuojeluaineet, biosidit, siemenet, lannoitteet ja lääkerohut ovat tietoisesti varastoitu ja käsitelty tilalla siten, että niillä on mahdollisuus sekoittua rehuihin tai joutua eläinten pitopaikkoihin. Eläimille on jätetty tietoisesti mahdollisuus syödä ko. aineita tai päästä niiden kanssa kosketuksiin, esimerkiksi siirron tai irtipääsyn yhteydessä.

Ilmoitukset kasvinviljelytilan tuotantoeläimistä: te-kasvintuotantotilat@ruokavirasto.fi

Lisätietoja: rehukyselyt@ruokavirasto.fi tai Puimuri (Pikantti-ekstranet/maataloustuet)